

Raadsvoorstel Besluitvormend

Lokale Energiestrategie 1.0

---

aan: de raad van de gemeente Teylingen

zaaknummer: Z-20-134375
datum collegevergadering: 18 januari 2022
datum raadsvergadering: 24 februari 2022
agendapunt: 0
portefeuillehouder: Heleen Hooij
behandelend ambtenaar: Marijke Waterreus
e-mailadres: M.Waterreus@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

1. In afwijking van de RES 1.0 de Kagerplassen uit te sluiten van grootschalige energie-opwek middels zonneweides en windmolens;
  2. De [Lokale Energiestrategie 1.0](#) vast te stellen (bijlage 1) met daarin de volgende sporen:
    - 1) gemeente geeft het goede voorbeeld, verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen en het wagenpark;
    - 2) stimuleren van energiebesparing in de gebouwde omgeving, dat wat je niet gebruikt hoeft je ook niet op te wekken;
    - 3) faciliteren van de groei van elektrisch verkeer en duurzame mobiliteit;
    - 4) stimuleren van duurzame opwek zon op daken: kleinschalig en grootschalig;
    - 5) onderzoeken van duurzame opwek zon en wind, langs infrastructuur, boven parkeerplaatsen en op land, onderzoek naar mogelijkheden binnen wettelijke en wenselijke kaders.
-

Inleiding

De gemeente Teylingen heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn. Deze ambitie komt vanuit het ondertekende Energieakkoord Holland Rijnland (2017-2025) en sluit aan op (inter)nationaal en regionaal beleid.

Onze aarde warmt op als gevolg van de uitstoot van grote hoeveelheden CO₂. In het welbekende **Klimaatakkoord van Parijs** hebben 195 landen de afspraak gemaakt om de gemiddelde temperatuurstijging ruim onder de 2°C te houden.

Om ons aan deze afspraak te houden moeten we ervoor zorgen dat we in 2050 95% minder CO₂ gaan uitstoten ten opzichte van 1990. Dit gaan wij doen door van fossiele energiebronnen over te gaan op duurzame energie, zoals zonne- en windenergie, de zogenoemde energietransitie.

Deze grote opgave is voor Nederland vertaald naar het **Nederlands Klimaatakkoord**.

Één van de afspraken uit het klimaatakkoord is dat gemeenten in regionale samenwerking een **Regionale Energiestrategie (RES)** opstellen. Wij hebben in de RES-regio Holland Rijnland de RES 1.0 opgesteld. Hierin hebben wij met elkaar verkend hoe en waar we binnen onze regio energie duurzaam kunnen opwekken met wind en zon. Daarnaast zoeken we samen naar alternatieven voor het verwarmen met aardgas en duurzame vervoersmogelijkheden.

Op 4 november hebben wij onze **Transitievisie Warmte vastgesteld (TVW)**. Hierin hebben wij onze doelen en strategie om te komen tot een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050 vastgelegd. Zo gaan we tot 2030 inzetten op het verkleinen van de energievraag door o.a. het isoleren van woningen en gebouwen. Daarnaast willen we voor 2030 een beeld hebben van de duurzame warmteoplossing per wijk. Dat we onze woningen op een andere manier moeten gaan verwarmen heeft ook gevolgen voor het gebruik van elektriciteit. We zullen voor het verwarmen van onze woningen en gebouwen meer elektriciteit nodig hebben. Deze ontwikkeling hebben we meegenomen bij het opstellen van de Lokale Energiestrategie.

Wij hebben onze **Lokale Energiestrategie (LES)** opgesteld op basis van de RES 1.0. De LES geeft inzicht waar de gemeente nu staat qua energiehuishouding, hoe de energievraag zich mogelijk gaat ontwikkelen richting 2030 en 2050 en we stellen onze strategie vast zodat we onze doelen voor 2030 en de opgave voor 2050 kunnen behalen.

De LES in het kort

Het **huidige energieverbruik** in de gemeente Teylingen is 2,4 PJ. De helft van de energievraag komt voor rekening voor het verwarmen van ons huis en water. Iets meer dan een kwart voor het gebruik van elektriciteit en de rest voor mobiliteit. Van dit energieverbruik is nog maar een klein deel duurzame energie. De komende jaren gaan we aan de slag om ervoor te zorgen dat we in 2030 42% van onze elektriciteit duurzaam opwekken en in 2050 100%. Dat is een flinke opgave want ons energieverbruik gaat in de toekomst toenemen. Dit komt omdat we meer elektrisch gaan rijden, onze huizen (deels) elektrisch gaan verwarmen en we meer elektrisch gaan koken. Dit betekent dat we verwachten dat onze **toekomstige elektriciteitsvraag** met 14% zal toenemen naar 2030 en met 43% in 2050.

Onze **ambitie** is om in 2050 energieneutraal te zijn. In de LES hebben we onze ambitie en de tussenliggende **doelen** voor 2030 beschreven. Op weg naar 2050 willen we in 2030 de volgende doelen bereiken:

- a) 15% energie besparen in onze gebouwde omgeving ten opzichte van 2014;
- b) 11% besparen op energieverbruik door mobiliteit ten opzichte van 2014;
- c) 42% van onze huidige elektriciteitsvraag duurzaam opwekken.

Om onze doelen voor 2030 te kunnen realiseren hebben we een **5-sporen strategie** opgesteld:

1. gemeente geeft het goede voorbeeld, verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen en het wagenpark;
2. stimuleren van energiebesparing in de gebouwde omgeving, dat wat je niet gebruikt hoeft je ook niet op te wekken;
3. faciliteren van de groei van elektrisch verkeer en duurzame mobiliteit;
4. stimuleren van duurzame opwek zon op daken: kleinschalig en grootschalig;
5. onderzoeken van duurzame opwek zon en wind, langs infrastructuur, boven parkeerplaatsen en op land, onderzoek naar mogelijkheden binnen wettelijke en wenselijke kaders;

Om deze strategie uit te voeren is een uitvoeringsprogramma nodig. De LES geeft een doorkijk naar het uitvoeringsprogramma dat na vaststelling van de LES wordt opgesteld.

Bestaand kader en context

- 2015 Klimaatakkoord Parijs
- 2017 Energieakkoord Holland Rijnland 2017-2025
- 2019 Nationaal Klimaatakkoord
- 2019 Klimaatwet
- 2019 Plan van Aanpak Lokale Energiestrategie en Transitievisie Warmte
- 2020 Concept Regionale Energiestrategie incl. wensen en bedingen gemeente Teylingen
- 2021 Uitgangspunten Lokale Energiestrategie en Transitievisie Warmte gemeente Teylingen
- 2021 RES 1.0 incl. Regionale Structuur Warmte
- 2021 Transitievisie Warmte Teylingen 1.0

Beoogd effect

Met deze LES werken we concreet toe naar onze ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn. Hiermee geven we inwoners, organisaties en ketenpartners (handelings)perspectief voor de komende jaren.

Argumenten

1.1 De Kagerplassen zijn een kroonjuweel voor de identiteit van Teylingen.

1.2 De reacties uit de samenleving op het zoekgebied Kagerplassen in de RES 1.0

2.1 Het is de bevoegdheid van de raad (art. 108 Gemeentewet) om kaders vast te stellen.

Met de kaders van de LES kan de gemeente de komende jaren aan de slag met de energietransitie.

2.2 De LES legt de doelen voor 2030 vast, als basis voor een uitvoeringsplan.

Het is van belang om een koers uit te zetten en om onze inwoners duidelijkheid te geven over de doelen en ambitie van de gemeente en de weg om daar te komen. De LES is de basis voor het opstellen van een uitvoeringsprogramma waaraan we samen met onze inwoners, ondernemers en ketenpartners uitvoering kunnen geven.

2.3 Met de LES geven we perspectief aan inwoners, bedrijven, organisaties en onze ketenpartners.

De energietransitie vraagt veel van inwoners, bedrijven, organisaties en onze ketenpartners. Het is belangrijk om hen perspectief en duidelijkheid te geven. Een gemeentelijke strategie op de energietransitie is van belang zodat zij zich tijdig en op de juiste manier kunnen voorbereiden en stappen kunnen zetten.

2.4 Inwoners, ondernemers, organisaties en ketenpartners zijn betrokken geweest bij het opstellen van de LES.

Veel partijen hebben de kans gekregen om mee te denken over de LES.

2.5 Met de LES geeft de gemeente invulling aan haar regierol in de energietransitie.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten een regierol krijgen in de energietransitie. De LES geeft hier invulling aan, omdat hiermee de opgave waar

Teylingen voor staat inzichtelijk gemaakt wordt en we een strategie hebben om deze opgave te realiseren.

Kanttekeningen

1.1 De bijdrage van het Rijk voor de energietransitie is nog onzeker.

Om de energietransitie te realiseren zijn er extra middelen vanuit het Rijk nodig. Op Prinsjesdag is bekend geworden dat gemeenten in 2022 in totaal 72,5 miljoen euro krijgen voor de energietransitie. Dit is een druppel op een gloeiende plaat. De Raad voor het Openbaar Bestuur heeft het toekomstige kabinet geadviseerd om gemeenten middelen te geven om de maatregelen uit het Klimaatakkoord uit te voeren. Op dit moment is daar, behalve de bijdrage van Prinsjesdag, nog geen duidelijkheid over. Vanuit de VNG (Vereniging voor Nederlandse Gemeenten) wordt overleg gevoerd met de betreffende minister dat uitblijven van deze bijdrage negatieve gevolgen heeft voor de energietransitie en het behalen van onze doelen opgenomen in de LES.

1.2 Communicatie en participatie zijn essentieel in de uitvoering.

We zijn het er (bijna) allemaal over eens: we moeten iets doen aan de verandering van het klimaat en de CO₂-uitstoot moeten we terugdringen. En, ja, hier hebben we allemaal een rol in. Maar over het tempo en de wijze waarop we de energietransitie aanpakken, bestaan verschillende inzichten bij onze inwoners. Dit is niet vreemd, maar zoals het gaat bij grote veranderingen. Het is daarom belangrijk dat we onze inwoners goed betrekken bij de stappen die we de komende jaren gaan zetten. Communicatie en participatie zijn belangrijke onderdelen van de projecten in het op te stellen uitvoeringsprogramma. Per project gaan we kijken op welke wijze we de belanghebbenden gaan betrekken, hierbij maken we gebruik van instrumenten uit onze participatie toolbox.

1.3 Alleen samen kunnen we de energietransitie realiseren.

Iedereen heeft een rol in de energietransitie en iedereen moet stappen zetten om onze doelen te halen. We kunnen echter niet alle inwoners, bedrijven en organisaties verplichten om stappen te zetten. Het is daarom belangrijk dat de maatregelen die genomen moeten worden, voor iedereen betaalbaar zijn. Wetgeving en financiële prikkels vanuit het Rijk zijn hierbij essentieel.

Financiële consequenties

Aan het vaststellen van deze strategie zijn niet direct kosten verbonden, wel indirect. Want de LES veronderstelt dat er een uitvoeringsprogramma opgezet wordt. Het uitvoeringsprogramma stemmen we af op de vastgestelde strategie. Wij verwachten op korte termijn meer duidelijkheid te krijgen over extra financiële middelen vanuit het Rijk. Dit weerhoudt ons niet om het uitvoeringsprogramma op te stellen.

Aanpak, uitvoering en participatie

De participatie

Bij het opstellen van de LES is door inwoners, diverse stakeholders (zoals de ondernemersvereniging, energiecoaches, Stichting Bollenstreek Duurzaam) en Liander geparticipeerd.

In het najaar van 2020 zijn we gestart met het afnemen van 12 interviews onder diverse stakeholders zowel lokaal als regionaal. Ook hebben we dat najaar via het burgerpanel enquêtes uitgezet onder inwoners, in totaal hebben 838 inwoners meegedaan aan deze enquête. We hebben een meedenksessie georganiseerd om inwoners te betrekken bij het

opstellen van deze strategie, hiervoor hadden ruim 100 inwoners zich aangemeld. Uiteindelijk hebben 44 inwoners deelgenomen aan de sessie. Het participatietraject in combinatie met bestaande onderzoeken, de uitgangspunten en de RES 1.0 hebben bijgedragen aan het tot stand komen van deze LES.

Inwoners zijn op diverse manieren en verschillende momenten betrokken bij het tot stand komen van deze strategie. We hebben geconstateerd dat voor en tegenstanders deel hebben genomen aan de participatiemomenten. Hiermee hebben wij heel diverse beelden opgehaald die er leven bij onze inwoners. Deze beelden hebben bijgedragen aan het tot stand komen van de LES.

Het iReport

Met de LES willen we onze inwoners informeren over de opgave die we hebben, de doelen die we onszelf stellen en de strategie van de gemeente op de energietransitie. We willen de LES zo toegankelijk mogelijk maken voor onze inwoners. Daarom leveren we de LES in een digitale omgeving, als [iReport](#) op. Naast het iReport is aan dit besluit ook een pdf van de LES toegevoegd. Het advies aan de raad is echter wel om de LES 1.0 vanuit het iReport te lezen.

Duurzaamheid

Met deze strategie dragen we bij aan de bredere duurzaamheidsambitie van de gemeente.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Dit voorstel is bestemd voor de gemeente Teylingen. Ook de gemeente Hillegom en Lisse stellen een Lokale Energiestrategie op.

Urgentie

Het klinkt ver weg 2030 en 2050, maar om in 2050 energieneutraal te zijn moeten we nu wel grote stappen gaan zetten. We hebben de afgelopen jaren al stappen gezet, maar deze strategie moet bijdragen aan de noodzakelijke versnelling. Hiervoor zijn we ook afhankelijk van Rijksbeleid en de financiële bijdrage vanuit het Rijk.

Evaluatie

Uiterlijk in 2025 gaan we deze strategie evalueren, waar nodig bijstellen en eventueel nieuwe tussentijdse doelen en/of ambities stellen. Mocht er eerder aanleiding zijn voor een evaluatie dan voeren we die eerder uit.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. [De Lokale Energiestrategie 1.0](#)
2. Analyse maatschappelijke haalbaarheid (incl. bijbehorende bijlage)
3. Vastgestelde uitgangspunten Lokale Energiestrategie en Transitievisie Warmte
4. Opbrengst meedenksessie LES

het college van burgemeester en wethouders,

Jeroen F.A. Tomassen
secretaris

Carla G.J. Breuer
burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 18 januari 2022 met als onderwerp Lokale Energiestrategie 1.0

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet,

besluit:

1. In afwijking van de RES 1.0 de Kagerplassen uit te sluiten van grootschalige energie-opwek middels zonneweides en windmolens;

2. De [Lokale Energiestrategie 1.0](#) vast te stellen (bijlage 1) met daarin de volgende sporen:

- 1) gemeente geeft het goede voorbeeld, verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen en het wagenpark;
- 2) stimuleren van energiebesparing in de gebouwde omgeving, dat wat je niet gebruikt hoeft je ook niet op te wekken;
- 3) faciliteren van de groei van elektrisch verkeer en duurzame mobiliteit;
- 4) stimuleren van duurzame opwek zon op daken: kleinschalig en grootschalig;
- 5) onderzoeken van duurzame opwek zon en wind, langs infrastructuur, boven parkeerplaatsen en op land, onderzoek naar mogelijkheden binnen wettelijke en wenselijke kaders.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 24 februari 2022,

Robert van Dijk
griffier

Carla G.J. Breuer
voorzitter